

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z odwołania J. N.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] r. z 17 października 2019 r.

w przedmiocie odmowy przeniesienia sędziego w stan spoczynku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 1 czerwca 2022 r.,

1. **oddala wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania;**
2. **odrzuca odwołanie.**

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa, działając na podstawie art. 70 § 1 w zw. z art. 73 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2020, poz. 2072 ze zm.; dalej: p.u.s.p.), podjęła uchwałę nr [...] z 17 października 2019 r., na mocy której odmówiła przeniesienia J. N. – sędziego Sądu Rejonowego w Z. w stan spoczynku. Przedmiotowa uchwała zawierała pouczenie o następującej treści: „[o]d uchwały Krajowej Rady Sądownictwa sędzia, prezes właściwego sądu, Minister Sprawiedliwości, a w sprawach, w których wniosek został złożony przez kolegium właściwego sądu – także to kolegium, mogą odwołać się do Sądu Najwyższego. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Krajowej Rady Sądownictwa w terminie miesiąca od dnia doręczenia skarżącemu

uchwały z uzasadnieniem (art. 73 § 2 – 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych; Dz. U. z 2019 r. poz. 52, ze zm.)”.

Od powyższej uchwały J. N. wniósł odwołanie, które Sąd Najwyższy odrzucił postanowieniem z 15 lipca 2020 r., I NO 14/20. W uzasadnieniu wskazał, że odwołanie nie spełnia podstawowych wymogów przewidzianych dla tego środka odwoławczego. Skarżący ograniczył się do oznaczenia zaskarżonej uchwały oraz sformułowania zwrotu: „niniejszym składam odwołanie od ww. uchwały Krajowej Rady Sądownictwa”, nie podał natomiast podstawy zaskarżenia oraz nie zawarł żadnego żądania (wniosku) o uchylenie lub uchylenie i zmianę uchwały z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany, co czyni wniesione odwołanie niedopuszczalnym i nie pozwala na jego merytoryczne rozpoznanie.

Pismem z 18 września 2020 r. J. N. ponownie wniósł odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] r. z dnia 17 października 2019 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu. W uzasadnieniu podał, że pierwotne odwołanie nie spełniało warunków konstrukcyjnych. Jednakże w ocenie J. N. nie można mu czynić z tego powodu zarzutu, ponieważ wadliwość jego działania była konsekwencją niewłaściwego i niepełnego pouczenia co do zasad i sposobu wniesienia odwołania. Został on bowiem pouczone o możliwości wniesienia odwołania wyłącznie w oparciu o treść art. 73 § 2 i 3 p.u.s.p. Zdaniem wnioskodawcy, treść tego przepisu stanowi niewystarczające pouczenie, aby skutecznie zaskarżyć uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa do Sądu Najwyższego. Pouczenie nie zawierało bowiem szczegółów co do formy i sposobu wniesienia odwołania, w szczególności dotyczących konieczności sporządzenia odwołania na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej. W konsekwencji ta mylna i niepełna treść pouczenia udzielonego przez Krajową Radę Sądownictwa w sposób istotny narusza prawa wnioskodawcy i w tym wypadku może być podstawą wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia środka zaskarżenia. Okoliczność, że uczestnik postępowania jest reprezentantem jednego z zawodów prawniczych może jedynie skutkować postawieniem mu zarzutu braku profesjonalizmu w działaniu, nie może natomiast pozbawiać go uprawnień przysługujących zwykłemu obywatelowi.

W odpowiedzi na odwołanie Przewodniczący KRS wniósł „o odrzucenie ewentualnie – z ostrożności procesowej w przypadku przyjęcia, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania został złożony w terminie – o oddalenie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania” (pisownia oryginalna).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., przywrócenie terminu może nastąpić tylko wtedy, gdy strona nie dokonała czynności procesowej w terminie bez swej winy. W doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że przesłanką przywrócenia terminu jest brak winy strony w uchybieniu terminowi. „Warunkiem uwzględnienia takiego wniosku jest wykazanie przez stronę, że mimo swojej staranności nie mogła czynności dokonać w terminie, a więc że zachodziła niezależna od niej przeszkoda. Przeszkoda taka występuje wówczas, gdy dokonanie czynności w sensie obiektywnym było wykluczone, jak również gdy w określonych okolicznościach nie można było oczekiwać od strony, aby zachowała termin procesowy. Brak winy powinien być oceniany w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony należycie dbającej o swoje interesy. Okolicznością wykluczającą możliwość uznania, że uchybienie nastąpiło bez winy, jest nawet lekkie niedbalstwo” (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 grudnia 2019 r., I UZ 19/19).

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy, należy uznać, że nie ma podstaw do przyjęcia, że do przekroczenia terminu na wniesienie odwołania od uchwały KRS doszło bez winy skarżącego. Po pierwsze, odwołanie od uchwały nr [...]3/[...] z 17 października 2019 r. zawierało poważne konstrukcyjne uchybienia, omówione w postanowieniu Sądu Najwyższego z 15 lipca 2020 r., I NO 14/20. Odpowiedzialność za błędy przy sporządzaniu tego pisma procesowego przypisać należy wyłącznie odwołującemu się. Nie można więc uznać, że zostały one popełnione bez winy odwołującego się.

Po drugie, zarzuty odwołującego się koncentrują się na rzekomych brakach pouczenia o możliwości wniesienia odwołania od uchwały KRS. Są one całkowicie

bezpodstawne. Treść kwestionowanego pouczenia jest jednoznaczna i zawiera wystarczającą informację „o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego”. Pouczenie co do sposobu wniesienia środka zaskarżenia nie obejmuje warunków formalnych jakie musi spełnić dla swej skuteczności pismo procesowe.

Nie przekonuje twierdzenie skarżącego, że okolicznością uzasadniającą uchybienie terminu może być nieznajomość przepisów prawa.

Oczywiste jest, że nieznajomość przepisów prawa nie może być uznana za przyczynę niezawinioną w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c., w przypadku osoby należycie dbającej o swoje interesy i występującej samodzielnie przed sądem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 31 maja 2006 r., IV CZ 37/06). Tym bardziej dotyczy to uczestników postępowania, w którym biorą udział wyłącznie osoby o najwyższych kwalifikacjach zawodowych.

Oddalenie wniosku o przywrócenie terminu prowadzić musi do odrzucenia odwołania od zaskarżonej uchwały KRS.

Na marginesie Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że rozstrzygnięcie niniejszej sprawy w żaden sposób nie ogranicza możliwości zainicjowania przez skarżącego nowego postępowania w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 168 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, oddalił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania, natomiast na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, odrzucił odwołanie.